

**GMINNY PROGRAM
Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla gminy Gniew na rok 2017.**

§1

WPROWADZENIE

Program reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków na terenie gminy Gniew.

Podstawą prawną działań jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych, zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej uwzględniając zadania określone w art.2 ust.1 pkt 1-3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest uchwalany w oparciu o zadania własne gminy wynikające z cytowanych ustaw i jest dostosowany do specyfiki problemów w gminie uwzględniając lokalne możliwości. Realizacja zadań własnych gminy to jednocześnie cele programu.

§2

DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE GNIEW

1.1 PROBLEMY ZWIĄZANE Z NADUŻYWANIEM ALKOHOLU

W gminie Gniew wg. stanu na dzień 31.12.2015 roku zamieszkiwało 15 552 mieszkańców w tym: liczba osób pow. 18 roku życia wynosiła 12 232.

Daje nam to zmniejszenie liczby mieszkańców ogółem o 165 osób w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2014 roku.

W populacji osób powyżej 18 roku życia notuje się zmniejszenie liczby osób o 112.

W grupie osób dorosłych jak i starszej młodzieży występują problemy alkoholowe, związane z piciem ryzykownym i nadużywaniem napojów alkoholowych.

Podejmując działania w kierunku zmniejszania problemów związanych z leczeniem i nadużywaniem alkoholu powołuje się różne grupy edukacyjne, dokonuje się zwrotu kosztów dojazdu dla osób podejmujących leczenie oraz stwarza możliwości do funkcjonowania grup samopomocy i wsparcia.

W 2016 roku na terenie miasta działają następujące grupy samopomocowe i edukacyjne:

- a) grupa AA (dla uzależnionych) – 3 grupy,
- b) grupa Al-Anon (dla współuzależnionych) – 2 grupy,
- c) grupa edukacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu - konstruktywne zachowania abstynenckie – 2 grupy
- d) grupa psychoedukacyjna i konsultacje indywidualne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie- 1 grupa
- e) grupa dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym – 1 grupa

Wymienione grupy działają w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, w Domu Pomocy Społecznej w Gniewie i lokalu salki katechetycznej przy parafii w Gniewie.

W pomieszczeniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie odbywają się w każdy poniedziałek w godzinach popołudniowych porady prowadzone przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień.

W lokalu salki katechetycznej prowadzone są również konsultacje psychologiczne dla młodzieży z grupy ryzyka i ich rodziców oraz w przedmiocie uzależnienia i współuzależnienia. Informacja dla mieszkańców gminy Gniew dotycząca takiej pomocy jest umieszczona na stałe na stronie internetowej gminy Gniew pod hasłem informator teleadresowy – grupy wsparcia, oraz na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie.

Natomiast Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie stosownie do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi podejmuje działania i czynności wobec osób uzależnionych od alkoholu w celu poddania się leczeniu odwykowemu. W ramach tego działania przyjmowane są wnioski o zobowiązanie osób nadużywających alkohol do leczenia odwykowego.

W dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie w latach 2011 do 2015 zanotowano **204 osoby** w stosunku do których została rozpoczęta procedura o zobowiązanie do leczenia odwykowego z powodu nadużywania alkoholu. Szczegółowe dane przedstawia tabela:

Tabela Nr 1– źródło dane z GKRPA w Gniewie

GKRPA	2011rok	2012rok	2013rok	2014rok	2015rok
Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu	51	42	30	45	36

Liczba osób zgłoszonych w celu rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego jest zmienna, w 2015 roku była na poziomie 36 wniosków. Pomimo zmniejszenia liczby wniosków sukcesywnie podnoszona jest świadomość mieszkańców miasta i gminy, co do możliwości leczenia odwykowego i udzielanej pomocy z zakresu nadmiernego spożywania alkoholu. Informacje na bieżąco umieszczane są na stronach internetowy i w placówkach publicznych.

Ponadto przedstawiciele Komisariatu Policji w Gniewie i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie (pracownicy socjalni) składają wnioski o leczenie odwykowe w związku z nadużywaniem alkoholu. Przyczynia się do tego również współpraca w ramach

procedury „Niebieskiej Karty”, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez wskazane w ustawie podmioty współpracujące ze sobą w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

1.2 NIETRZEŻWOŚĆ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

Tabela Nr 2; źródło dane z Komisariatu Policji w Gniewie - interwencje w latach 2011 do 2015.

Komisariat Policji w Gniewie	2011 rok	2012 rok	2013 rok	2014 rok	2015 rok
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych przez policjantów i odwiezionych do domów rodzinnych	10	2	4	3	7
Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	19	20	19	35	33

W ubiegłym roku w stosunku do roku 2014 zwiększyła się liczba osób nieletnich odwiezionych do domów rodzinnych, natomiast nieznacznie spadła liczba osób nietrzeźwych zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych.

W 2014 roku Centrum Działań Profilaktycznych z miejscowości Gdów przeprowadziło diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców gminy Gniew zapytując o poglądy i spożywanie środków psychoaktywnych przez mieszkańców gminy Gniew. Diagnoza została przeprowadzona metodą kwestionariuszową (ankiety). Pozyskiwano także dane statystyczne z Urzędu Gminy oraz Policji. Mieszkańcy gminy Gniew jako lokalne zagrożenia społeczne uważają:

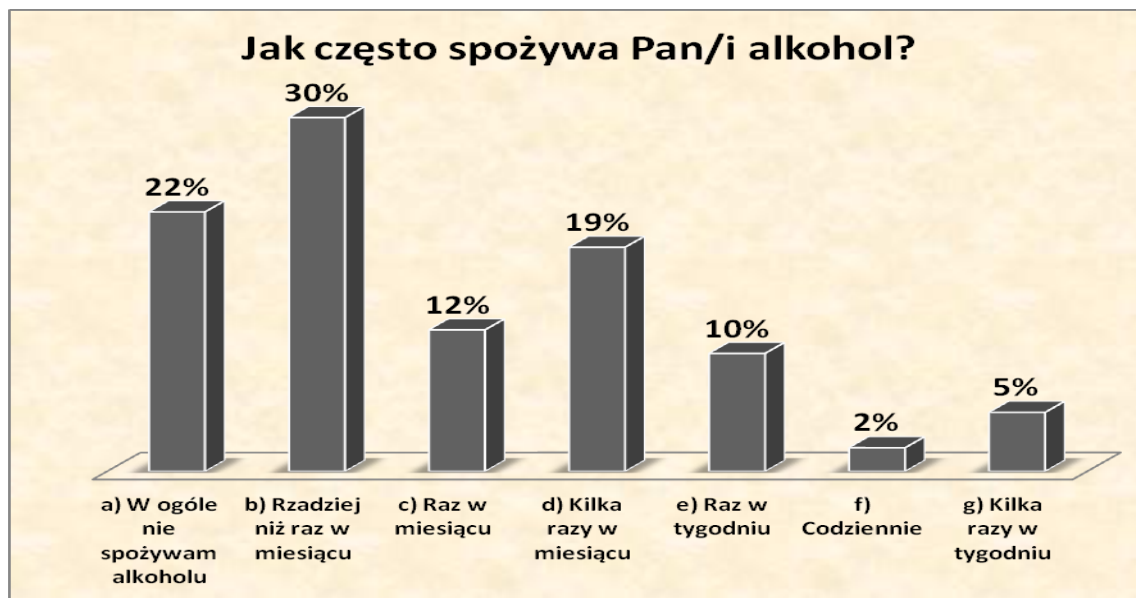
- a) największymi problemami na terenie gminy jest ubóstwo, bezrobocie oraz alkoholizm.
- b) problem nadużywania alkoholu został określony jako jeden z poważnych problemów na terenie gminy, zauważono wzrost spożywania alkoholu w ciągu ostatnich 10 lat. Osoby pijące alkohol zostały określone jako nie stanowiące zagrożenia dla bezpieczeństwa. Respondenci nie zauważyli również pozytywnych zmian w obyczajowości spożywania alkoholu.
- c) mieszkańcy wskazali, że główną przyczyną sięgania po alkohol jest sposób radzenia sobie z problemami, a sposobem na wyleczenie się z alkoholizmu jest psychoterapia i silna wola. Co może wskazywać, że mieszkańcy są dość dobrze poinformowani w jaki sposób mogą szukać pomocy w przypadku alkoholizmu.
- d) można zauważyć, że problem zażywania narkotyków i substancji psychoaktywnych na terenie Gminy Gniew istnieje. 9% mieszkańców przyznało się do zażywania narkotyków, a 16% wiedziało gdzie można kupić substancje nielegalne i określa że można je dobrać w łatwy sposób. 48% respondentów zna osoby, które zażywają narkotyki.

Mając na uwadze edukację i pomoc mieszkańcom w rozwiązywaniu problemów związanych

z uzależnieniami rozszerzono zakres indywidualnych konsultacji, spotkań i zajęć grupowych dla osób uzależnionych od alkoholu, które mają na celu motywowanie do abstynencji oraz do podjęcia leczenia. Zwiększono liczbę godzin na indywidualne konsultacje, liczbę grup edukacyjnych. Rozpowszechniano informacje o działalności grup samopomocy i edukacyjnych. Umieszczono na stałe informacje na stronie internetowej gminy Gniew i M-GOPS w Gniewie.

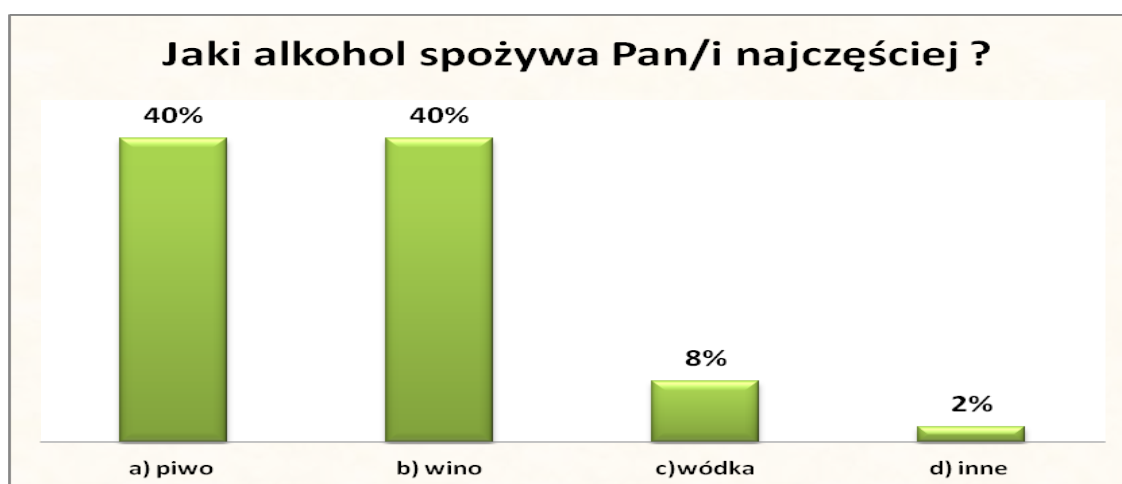
1.3. SPOŻYWANIE ALKOHOLU PRZEZ OSOBY DOROSŁE

Tabela Nr 3; źródło diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Gniew

Powyższa tabela przedstawia schemat picia alkoholu. 2% badanych przyznaje się do spożywania alkoholu codziennie, 5% pije kilka razy w tygodniu. Z badań wynika, że 22% badanych nie pije w ogóle alkoholu. Pozostali badani spożywają alkohol w różnych odstępach czasu.

Tabela Nr 4; źródło diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Gniew

Najbardziej popularnym alkoholem wśród dorosłych mieszkańców miasta i gminy Gniew jest piwo oraz wino. Resztę asortymentu stanowi wódka oraz pozostałe napoje alkoholowe.

Tabela Nr 5; źródło diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Gniew

Jak często pił/a Pan/i w ciągu ostatniego roku poszczególne rodzaje alkoholu?			
Ilość:	Piwo	Wino	Wysoko Procentowe
W ogóle	19%	19%	24%
1-5 razy	25%	36%	29%
5-10 razów	9%	16%	24%
10-20 razy	12%	10%	9%
30-40 razy	10%	5%	5%
40-50 razów	6%	7%	4%
Ponad 50 razy	19%	7%	5%

1.4 PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Profilaktyka uzależnień jak i przeciwdziałanie alkoholizmowi w gminie Gniew jest realizowane jako zadanie własne wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizowane jest w oparciu o uchwalony w tej sprawie gminny program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

WYNIKI MIEJSCOWYCH BADAŃ ANKIETOWYCH W SZKOŁACH

Tabela Nr 6: Alkohol wypilo – spróbowało, źródło dane z GKRPA

	2011 % uczniów	2012 % uczniów	2013 % uczniów	2014 % uczniów	2015 % uczniów
Klasy V					
Szkoła Podstawowa w Gniewie	48,88%	45,45%	18,75%	25,71%	23,53%
Szkoła Podstawowa w Opaleniu	8,33%	28,57	25,53%	30,00%	21,05%
Klasy II					

Gimnazjum w Gniewie	67,37%	76,79%	77,69%	68,42%	82,69%
Gimnazjum w Opaleniu	69,57%	46,67	75,76%	69,23%	51,61%
Klasy II LO					
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gniewie	Brak danych	80,70%	Brak danych	78,57%	Brak danych

Badania ankietowe przeprowadzane w miejscowych szkołach przedstawiają, iż dzieci i młodzież sięgają po alkohol. Deklarują, że jest to piwo, wino, wódka, drink.

Dokonując porównania wyników badań ankietowych przedstawionych powyżej widzimy, że działania prowadzone w zakresie profilaktyki systematycznie przynoszą oczekiwane efekty i widoczny jest spadek liczby uczniów, która wypija alkohol. Analizując wyniki badań ankietowych z 2011 roku do 2015 widoczny jest spadek liczby uczniów, która wypija alkohol, oprócz Gimnazjum w Gniewie. Mogą mieć na to wpływ podejmowane działania z zakresu profilaktyki wśród uczniów a szczególnie realizowane programy profilaktyczne oraz spotkania z rodzicami na wywiadówkach szkolnych i przestrzeganie rodziców aby nie częstowali swoich dzieci alkoholem na uroczystościach rodzinnych.

Biorąc pod uwagę wymienione okoliczności wprowadziliśmy:

- a) zwiększenie realizacji programów rekomendowanych profilaktycznych sprawdzonej skuteczności i warsztatów profilaktycznych z młodzieżą szkół,
- b) spotkania edukacyjne z rodzicami podczas organizowanych wywiadówek szkolnych mające na celu omawianie wyników przeprowadzanych badań ankietowych i przestrzeganie przed częstowaniem napojami alkoholowymi co może oznaczać przyzwolenie do spożywania alkoholu, oraz edukacja na temat szkodliwości napojów alkoholowych, formach pomocy przy problemach z nadużywaniem alkoholu,
- c) grupowe zajęcia edukacyjne dla rodziców wprowadzające programy wzmacniania rodziny oraz podnoszące kompetencje wychowawcze rodziców,
- d) spotkania przedstawicieli szkół , osób odpowiedzialnych za działania profilaktyczne oraz specjalistów w celu wspólnego oceniania skuteczności realizowanych zadań,
- e) przygotowanie grupy młodzieży – Liderów młodzieżowych - do współpracy w działaniach profilaktycznych,
- f) zaproszenie do współpracy sołtysów, działaczy społecznych, innych osób i organizacji zaangażowanych w pracę na rzecz lokalnego społeczeństwa.

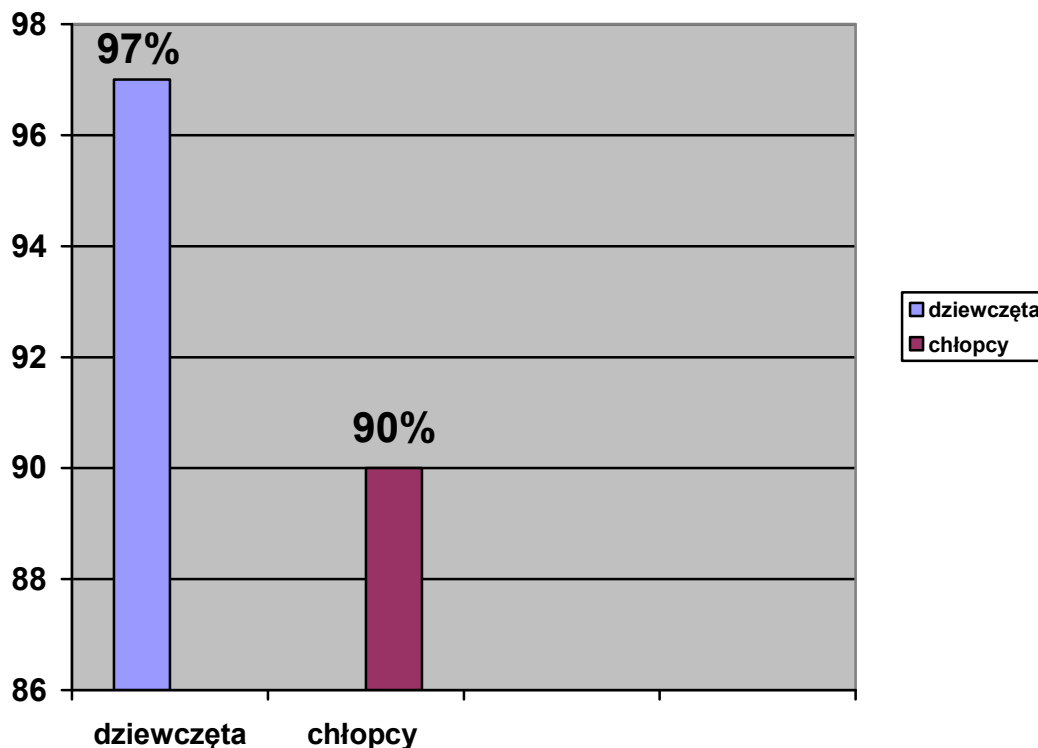
Mając na uwadze zwiększenie oddziaływań profilaktycznych skierowanych do młodzieży zdecydowano o przeprowadzeniu rekomendowanego programu profilaktyki zintegrowanej.

W miesiącu listopadzie 2015 roku zrealizowano dla klas II Gimnazjum w Gniewie program profilaktyki zintegrowanej o nazwie Archipelag Skarbów. Program obejmował różne obszary

tematyczne oraz profilaktykę korzystania z substancji psychoaktywnych. W programie uczestniczyło 5 klas II wraz z nauczycielami i pedagogiem szkolnym. Podczas realizacji programu wypełniono ankiety ewaluacyjne. Realizator programu nadesłał sprawozdanie w którym uwzględniono dane zebrane od uczniów i pracowników szkoły. Zgodnie z założeniem programu młodzież została zmotywowana do zdrowego stylu życia.

WYNIKI ANKIET – źródło realizacja programu Archipelag Skarbów.

Tabela Nr 7 Odsetek osób zachęconych do zdrowego stylu życia.

Z kolei odsetek uczniów zachęconych do unikania alkoholu w grupie dziewcząt i chłopców wyniósł 60% a w przypadku unikania narkotyków wyniósł 71%. W sporządzonym przez realizatora programu raporcie dotyczącym przeprowadzenia programu jest następujące stwierdzenie cyt „W sposób bardzo wyraźny została przedstawiona młodzieży wiedza na temat niekorzystnego wpływu środków psychoaktywnych na zawieranie znajomości i budowanie relacji. Do młodzieży skierowana została zachęta do całkowitej abstynencji od narkotyków oraz całkowite unikanie alkoholu w okresie dojrzewania by umożliwić sobie naukę radzenia ze stresem, kontaktami międzyludzkimi i wieloma innymi umiejętnościami, których rozwój zatrzymuje się u osób korzystających z substancji psychoaktywnych. Ukazana została siła presji rówieśniczej i waga asertywnego radzenia sobie z nimi. Tematy związane z sięganiem przez młodzież po środki psychoaktywne (alkohol, narkotyki) zostały poruszone w odniesieniu do głębokich motywacji młodych ludzi, by być szczęśliwym w życiu osobistym. W świetle badań nad skutecznymi programami w profilaktyce problemów młodzieży, daje to największe szanse na zmianę postaw i zachowań młodzieży”.

§3

ODBIORCY PROGRAMU

- 1) W zakresie profilaktyki uzależnień są: dzieci, młodzież, rodzice, nauczyciele, osoby dorosłe,
- 2) W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień są: wszystkie osoby uzależnione, współuzależnione i zagrożone uzależnieniem.

§4

SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Zwiększenie świadomości społecznej i motywacji do kształtowanie postaw zdrowotnych.
- 2) Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i narkotyków.
- 3) Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie zdrowego stylu życia i unikanie środków psychoaktywnych,
- 4) Wzrost działań podejmowanych wspólnie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii oraz pomocy osobom uzależnionym.

§5

ZADANIA PROBLEMOWE DOTYCZĄCE PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ SPOSÓB ICH REALIZACJI

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:**
  - a) kierowanie osób z problemem alkoholowym na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, finansowanie badań lekarskich, psychiatrycznych, psychologicznych oraz pokrywanie opłat sądowych w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
  - b) poszukiwanie możliwości podjęcia bezpłatnego leczenia, pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i profilaktycznej osobom uzależnionym, współuzależnionym, zagrożonym uzależnieniem oraz dofinansowanie programów psychoterapii uzależnienia w tym: maratony i zajęcia terapeutyczne,
  - c) zwrot kosztów podróży za wyjazdy w zakresie leczenia uzależnienia i współuzależnienia, pomocy rehabilitacyjnej i profilaktycznej oraz uczestnictwa w grupach edukacyjnych i programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie na podstawie przedłożonych biletów na przejazd środkami komunikacji publicznej,
  - d) realizacja konsultacji indywidualnych, spotkań grupowych i grupowych zajęć edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu w celu motywowania do abstynencji, do podjęcia leczenia i nowych konstruktywnych zachowań bez spożywania alkoholu,
  - e) organizowanie różnych form działalności edukacyjnej dla osób i rodzin z problemami uzależnień w celu rozpoznania uzależnienia i współuzależnienia oraz zbudowania motywacji do leczenia i podjęcia nowych konstruktywnych zachowań mających na celu poprawę zdrowia i redukcję szkód zdrowotnych i społecznych,
  - g) zapewnienie możliwości do działalności grup samopomocowych i edukacyjnych w temacie konstruktywnych zachowań abstynenckich i integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu
  - h) organizowanie dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej grupowych zajęć edukacyjnych, u których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu, w celu nauki zachowań życia na trzeźwo.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie między innymi poprzez:**
  - a) propagowanie i wprowadzanie różnych form działalności edukacyjnej zachęcającej do

- podjęcia leczenia i psychoterapii oraz podejmowania zachowań życia związanych z leczeniem uzależnienia i współuzależnienia,
- b) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych i konsultacji indywidualnych dla ofiar przemocy w rodzinie a w szczególności dla osób żyjących w związkach z osobami nadużywającymi alkoholu,
  - c) obsługa punktu konsultacyjno - informacyjnego dla osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych, współuzależnionych w lokalu M-GOPS w Gniewie obsługiwanego przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - d) dofinansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie, służb i instytucji związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w celu podnoszenia kompetencji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - e) udzielanie schronienia dla ofiar przemocy w „Błękitnym Pokoju” mieszczącym się w Gminnym Ośrodku Sportu w Gniewie,
  - f) organizowanie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć w świetlicach oferujących pomoc dla dzieci z zaburzeniami zachowania, zagrożonych uzależnieniem oraz pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym i niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych a w tym:

- a) realizowanie rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- b) realizacja pozostałych warsztatów i programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców,
- c) organizowanie zajęć z programem opiekuńczym, profilaktycznym i rozwojowym dla dzieci i młodzieży,
- c) szkolenie liderów i wolontariuszy młodzieżowych do współpracy i pomocy w prowadzeniu działań profilaktycznych,
- d) organizowanie zajęć teatralnych o charakterze profilaktycznym,
- f) organizowanie i dofinansowanie szkoleń w celu wdrażania nowych strategii profilaktycznych,
- g) realizacja programów i warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców oraz spotkania podczas zebrań dla rodziców w celu przedstawienia zagrożeń używania alkoholu,
- h) interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka, prowadzenie konsultacji, zajęć i warsztatów tematycznych,
- i) realizacja konsultacji psychologicznych dla dzieci, młodzieży z grupy ryzyka oraz rodziców,
- j) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, z udziałem dzieci, młodzieży oraz ich rodzin,
- k) organizowanie i dofinansowanie projektów profilaktycznych na działanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-profilaktycznych, kółek zainteresowań twórczych (warsztaty artystyczne, plastyczne, muzyczne i itp.) i alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży wprowadzających treści profilaktyczne,
- l) promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizowanie zajęć profilaktycznych i alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- ł) organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi oraz zagrożonymi uzależnieniem,
- m) dofinansowanie wyjazdów profilaktycznych organizowanych przez różne podmioty

- i promujących zdrowy i abstynencki styl życia,
- n) organizowanie konkursów, spotkań, warsztatów zajęć edukacyjnych z młodzieżą w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych mających związek z używaniem środków zmieniających świadomość,
  - o) współpraca z różnymi podmiotami w zakresie organizowania różnych form kultury fizycznej, pozalekcyjnych zajęć sportowych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia i przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
  - p) zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych - rozprowadzanie ulotek, broszur, plakatów związanych tematycznie z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
  - r) organizowanie kampanii profilaktycznych na szczeblu lokalnym i udział w ogólnopolskich,
  - s) podejmowanie różnych form edukacji dla podmiotów zajmujących się sprzedażą alkoholu w placówkach handlowych i gastronomicznych w zakresie obowiązującego prawa,
  - t) przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców poprzez działania edukacyjne w temacie wpływu alkoholu na organizm kierowcy.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a w szczególności:

- a) współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, stowarzyszeniami w celu realizacji zadań, które wpisują się w zakres gminnego programu według zasad wskazanych w rocznym i wieloletnim programie współpracy gminy Gniew z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) stosowanie zasad współpracy o charakterze finansowym i pozafinansowym,
- c) wspieranie i powierzanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb wykonania zadania lub można je wykonać efektywniej w inny sposób,
- d) przekazywanie dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz promocję zdrowego trybu życia,
- e) udzielanie organizacjom pomocy organizacyjnej i lokalowej oraz przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- f) podejmowanie i finansowanie wspólnych zadań z podmiotami jak wyżej oraz osobami fizycznymi w celu rozwiązywania problemów alkoholowych,
- g) współpraca z Klubem Abstynenta „Podać Rękę” w Gniewie i Parafią św. Mikołaja w Gniewie stosownie do zawieranych porozumień,
- h) wspieranie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- a) podejmowanie działań w związku z niedozwoloną prawnie reklamą lub promocją napojów alkoholowych,
- b) informowanie Policji o naruszeniach zakazów z art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6) Zasady działania i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (art. 4¹ ust. 5 ustawy):

- a) dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie ustala się wynagrodzenie miesięczne w następującej wysokości:
- dla przewodniczącego Komisji wynagrodzenie w wysokości 337,- złotych /słownie: trzysta trzydzieści siedem złotych/ ,
  - dla zastępcy przewodniczącego Komisji – wynagrodzenie w wysokości 285,- złotych /słownie: dwieście osiemdziesiąt pięć złotych/ ,
  - dla sekretarza Komisji – wynagrodzenie w wysokości 285,- złotych /słownie: dwieście osiemdziesiąt pięć złotych/ ,
  - dla członków Komisji – wynagrodzenie w wysokości 233,- złotych /słownie: dwieście trzydzieści trzy złotych/ ,
- b) wynagrodzenie dla członków Komisji przysługuje za każdy przepracowany miesiąc, jest płatne z dołu i obejmuje całokształt pracy związanej z wykonywaniem działań i czynności przewidzianych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c) członkowie komisji zbierają się dwukrotnie w ciągu miesiąca, w tym:
- na jedno posiedzenie w pełnym składzie i na drugie posiedzenie w celach merytorycznych związanych z wykonywaniem zadań,
- d) członkowie komisji pełnią dyżury w punkcie konsultacyjno – informacyjnym mieszczącym się w pomieszczeniach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewie,
- obsługa dyżurów odbywa się według harmonogramu dyżurów ustalanego na początku każdego miesiąca,
- e) zadania, o których mowa w litera c i d członkowie wykonują w grupach lub samodzielnie,
- f) ustala się potrącenia z tytułu nie uczestniczenia w pracach i posiedzeniach komisji w następującej wysokości:
- 40% z przysługującego wynagrodzenia brutto za nieobecność na posiedzeniu Komisji,
  - 40% z przysługującego wynagrodzenia brutto za niewykonanie zadania,
  - 20% z przysługującego wynagrodzenia brutto za nieobecność na dyżurze w punkcie konsultacyjno-informacyjnym,
- g) członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów poniesionych z tytułu podróży służbowych dotyczących szkoleń oraz wyjazdów związanych z wykonywaniem zadań komisji, według załączonych rachunków i biletów za przejazd,
- h) wypłata wynagrodzeń oraz zwrot kosztów podróży nastąpi ze środków finansowych określonych w planie finansowym M-GOPS w Gniewie, Dział 851 , Rozdział 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.

7) Ograniczanie dostępności alkoholu (art. 12 ust. 4 ustawy) ma następować poprzez:

- a) analizowanie i monitorowanie problemów związanych z liczbą punktów sprzedaży i usytuowaniem miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie gminy Gniew w celu ograniczania dostępności alkoholu,
- b) organizowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie

kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na podstawie upoważnienia wydanego przez organ zezwalający z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa,
c) podejmowanie działania, zgłaszanie informacji i wniosków do odpowiedzialnych podmiotów stosownie do przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

§6

REALIZATOR ZADAŃ PROBLEMOWYCH TO

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie ul. Witosa 9 współpracując z jednostkami organizacyjnymi, instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

§7

WSPÓLREALIZATORZY ZADAŃ PROBLEMOWYCH

Współorganizatorami zadań problemowych mogą być, w szczególności:

- 1) Szkoły z terenu miasta i gminy Gniew,
- 2) Gminny Ośrodek Sportu w Gniewie, ul. Kusocińskiego 10,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie,
- 4) Komisariat Policji w Gniewie,
- 5) ZOZ MEDICAL Sp. z o. o. w Gniewie ul Witosa 10,
- 6) Klub Abstynenta „Podać rękę” w Gniewie,
- 7) Parafie rzymskokatolickie z terenu gminy Gniew,
- 8) Sołectwa gminy Gniew,
- 9) Organizacje pozarządowe - fundacje i stowarzyszenia oraz jednostki wymienione w art.3 ust.3 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie,
- 10) Uczniowskie Kluby Sportowe i Klub Sportowy Sobieski Gniew,
- 11) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Ks. Fabiana Wierzchowskiego w Gniewie,
- 12) Dom Pomocy Społecznej we Gniewie,
- 13) Stowarzyszenie „KLAMA” z siedzibą w Tczewie,
- 14) Inne podmioty.

§8

RAMOWY PLAN ZADAŃ PROGRAMU

1) Źródłem finansowania programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art.18²), które są przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

L.p	Zadania do realizacji i finansowania
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6.	Określanie zasad działania i wynagradzania członków Gminnej Komisji RPA.
7.	Ograniczanie dostępności alkoholu.

§9

NARKOTYKI, ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE NA TERENIE GMINY GNIEW

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gniewie corocznie przeprowadza badania ankietowe w szkołach na terenie miasta i gminy Gniew, poniżej zostają przedstawione wyniki badań z ostatnich dwóch lat.

Tabela Nr 8: - Badania ankietowe uczniów II klas LO w Gniewie - źródło dane z GKRPA

5. Czy zdarzyło Ci się wziąć jakiś narkotyk, środek odurzający?	2012 rok – badanych 26				2014 rok – badanych 42			
	DZIEWCZĘTA 19		CHŁOPCY 7		DZIEWCZĘTA 26		CHŁOPCY 16	
	Razem	%	Razem	%	Razem	%	Razem	%
nie, nigdy	18	97,7	5	71,43	24	92,32	15	93,75
tak, spróbowałem/am 1-2 razy	1	2,3	1	14,29	1	3,84	1	6,25
tak, kilka razy	0	0	0	0	0	0	0	0
Brak odpowiedzi			1	14,28	1	3,84		

Tabela nie wykazuje wyników za lata 2013 i 2015 ponieważ nie było w tym czasie klas drugich, w których prowadzone są badania ankietowe. Powyższe wyniki pokazują, że na 68 uczniów po środki

odurzające sięgnęło 4 uczniów, natomiast 62 uczniów nigdy nie próbowało narkotyków uczniów pozostałych 2 uczniów nie udzieliło odpowiedzi.

Tabela Nr 9: Badania ankietowe uczniów II klas ZSZ w Gniewie - źródło dane z GKRPA

5. Czy zdarzyło Ci się wziąć jakiś narkotyk, środek uzależniający?	2014 rok – badanych 23				2015 rok – badanych 19			
	DZIEWCZĘTA		CHŁOPCY		DZIEWCZĘTA		CHŁOPCY	
	8		15		10		9	
	Razem	%	Razem	%	Razem	%	Razem	%
nie, nigdy	4	50	14	93,33	7	70	5	55,5
tak, spróbowałem/am 1-2 razy	2	25	1	6,67	2	20	-	-
tak, kilka razy	2	25	0	0	1	10	4	44,5

Powyższa tabela przedstawia wyniki badań przeprowadzonych w latach 2014-2015, z której wynika iż po środki uzależniające sięgnęło 5 osób z 42 badanych uczniów, a 30 osób deklaruje, że nigdy nie zażyło ww. środków.

Tabela Nr 10: Badania ankietowe uczniów klas II Gimnazjum w Gniewie – źródło dane z GKRPA

5. Czy próbowałeś/próbowałaś inne substancje uzależniające?	2014 rok – badanych 57				2015 rok – badanych 104			
	DZIEWCZĘTA		CHŁOPCY		DZIEWCZĘTA		CHŁOPCY	
	26		31		52		52	
	Razem	%	Razem	%	Razem	%	Razem	%
tak	2	7,69	2	6,45	3	5,76	5	9,61

Z przeprowadzonych badań w klasach drugich Gimnazjum w Gniewie, wynika że na 161 uczniów badanych w latach 2014-2015 po środki odurzające sięgnęło 12 osób, 100 uczniów deklaruje, że nie próbowało substancji uzależniających.

ZADANIA PROBLEMOWE DOTYCZĄCE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ SPOSÓB ICH REALIZACJI

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych poprzez udzielanie pomocy osobom uzależnionym w tym: konsultacje ze specjalistami, pomoc w leczeniu oraz rehabilitacji, zapewnienie dostępu do działalności grup samopomocowych,
- zakup i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, informacyjnych w przedmiocie uzależnienia i profilaktyki,
- organizowanie, współorganizowanie i dofinansowanie szkoleń podnoszących poziom kwalifikacji osób działających w celu przeciwdziałania narkomanii oraz udział w konferencjach i seminariach,
- organizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych w celu reintegracji osób uzależnionych od narkotyków.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności:

- organizowanie różnych form działalności edukacyjnej dla osób i rodzin z problemami uzależnień,
- prowadzenie na terenie gminy konsultacji edukacyjnych w przedmiocie uzależnień i

współuzależnienia dla młodzieży i osób dorosłych,

- c) współpraca z instytucjami zajmującymi się pierwszą interwencją w problemach narkotykowych,
- d) pomoc psychologiczną lub terapeutyczną dla młodzieży z grupy ryzyka i ich rodziców oraz osób zagrożonych uzależnieniami.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz poprzez:

- a) realizację programów profilaktyki uniwersalnej dla dzieci, młodzieży, rodziców w placówkach szkolnych i pozaszkolnych,
- b) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną, zapobiegawczą organizowaną dla dzieci i młodzieży,
- c) wzbogacanie oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży stanowiących alternatywne spędzanie czasu wolnego bez używania narkotyków,
- d) wdrażanie i wspieranie działań zmierzających do organizacji programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniom oraz ich rodziców,
- e) wspieranie działań profilaktycznych pozalekcyjnych o charakterze rozrywkowym, sportowym dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia bez substancji psychoaktywnych,
- f) dofinansowanie wyjazdów i imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.

4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

- a) współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii,
- b) inicjowanie, wspieranie i dofinansowanie różnych działań podejmowanych wspólnie z podmiotami i osobami fizycznymi,
- c) współdziałanie i współpracę z Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. św. Mikołaja w Gniewie w celu organizowania zajęć dla dzieci i młodzieży, realizacji pomocy psychologicznej i edukacyjnej oraz konsultacji w przedmiocie uzależnienia i współuzależnienia.

5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, a dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ich ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, w szczególności poprzez:

- a) edukację osób i rodzin w problematyce uzależnienia i możliwościach podjęcia leczenia,
- b) pomoc uzależnionym w podjęciu leczenia i pokryciu kosztów dojazdu do placówek specjalistycznych,
- c) wspieranie działań readaptacyjnych i pomoc w integrowaniu osób uzależnionych ze środowiskiem lokalnym.

§10

REALIZATOR ZADAŃ PROBLEMOWYCH TO

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewie ul. Witosa 9 współpracując z Parafią Rzymsko-Katolicką p.w. św. Mikołaja w Gniewie oraz jednostkami organizacyjnymi, instytucjami, stowarzyszeniami i innymi podmiotami.

§11

RAMOWY PLAN ZADAŃ PROGRAMU

- 1) Źródłem finansowania programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które są przeznaczone na realizację zadań własnych gminy o których mowa w art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii.

L.p	Zadania do realizacji i finansowania
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.
4.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, a dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ich ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.